

Fakta Duodopa

Grunden i behandlingen vid Parkinsons sjukdom är att tillföra Levodopa (även kallat L-dopa), en aminosyra som i kroppen omvandlas till dopamin.

Parkinsons sjukdom beror på att det är brist i hjärnan på dopamin, som bland annat ser till att rörelsekontrollen fungerar. Dopamin måste därför tillföras för att häva den brist som råder.

Vid dopamintillförsel via tablettbehandling måste medicinen först lösas upp i magsäcken för att sedan komma ut i tarmen, där medicinupptaget sker. Det gör att tillförseln sker stötvis och att den är beroende av en välfungerande matsmältning.

Parkinsons sjukdom i komplikationsfas

Med tiden brukar det bli svårt att få kontroll över symtomen med tablettbehandling. Effekten sitter inte kvar lika länge och symtomen återkommer, trots ett frekvent medicinintag. Det kan också uppstå biverkningar i form av ofrivilliga rörelser, så kallade dyskinesier. Patienten är då i komplikationsfas och bör utredas av en Parkinsonspecialist för ställningstagande till ny medicinering.

En av de behandlingar som då kan erbjudas är Duodopa, som är levodopa i gelform. Gelen innehåller även karbidopa, ett ämne som minskar nedbrytningen av levodopa så att läkemedlet når rörelsecentrum i hjärnan utan att brytas ned.

Så fungerar det

Duodopa pumpas genom en sond direkt in i tunntarmen, där medicinupptaget sker. För att placera sonden i tarmen krävs en mindre operation, där sonden förs in via bukväggen, genom magsäcken och vidare ned i tunntarmen.

De patienter som kan komma ifråga för behandling med Duodopa kan antingen göra en direktoperation eller prova behandlingen med en sond via näsan ned i tunntarmen. Av de som har provat behandlingen via en nässond väljer cirka 90 procent av patienterna att gå vidare till operation.

Magsonden är kopplad till en läkemedelskassett, som är ansluten till en pump som patienten bär i en höftväska, ett axelhölster eller en väst. Med hjälp av den programmerbara pumpen tillförs medicinen i ett jämnt flöde som anpassas efter individens behov. Läkaren och patienten provar tillsammans ut hur mycket medicin som behövs och när.

Läkemedelskassetten byts varje dag.

Pumpen används som regel under den vakna tiden, när rörelsebehovet är som störst, och kopplas bort nattetid och vid dusch/bad.

Effekt

En jämn tillförsel av levodopa, på det sätt som sker med Duodopa, ger ett jämnare och mer normalt rörelsemönster. Duodopa dämpar de perioder med stelhet, långsamma rörelser och ibland ofrivilliga rörelser som personer med Parkinsons sjukdom drabbas av.

För närvarande har ca 350 svenska patienter med Parkinsons sjukdom tillgång till behandlingen.

